

Література:

1. Вовк В.М. Математичні методи дослідження операцій в економіко-виробничих системах: Монографія / В.М. Вовк. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 584 с.

2. Ушкаленко І.М. Моделювання інвестиційних проектів організації сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів / І.М Ушкаленко. // Формування ринкової економіки в Україні: Зб. н. пр. – Спецвипуск 32. Серія економічна – Львів. Львівський національний університет ім. І. Франка, 2014. – С. 153-159.

УДК 338.433

Гончарук Н.А.

Науковий керівник : к.е.н, доцент Ушкаленко І.М.

Вінницький національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЛОГІСТИКИ ЗЕРНА В УКРАЇНІ

Goncharuk N.A.

PROBLEMS AND PROSPECTS OF GRAIN LOGISTICS IN UKRAINE

Україна є однією з ведучих на світовому ринку експортерів зерна. При цьому, з кожним роком виробництво зернових показує хорошу тенденцію до зростання. Країна є експортером пшениці, кукурудзи, ячменю та зернят соняшнику.

Незважаючи на великі показники експорту, українські сільгосппідприємства отримують в рази меншу ціну на товар в порівнянні з цінами світового ринку. В першу чергу така ситуація зумовлена низькою якістю зерна, що спричинена неефективною системою логістики. Посилаючись на звіт Світового банку «Перехід на вищий щабель: рекомендації зі вдосконалення системи зернової логістики в Україні», АПК недоотримує доходів, за різними оцінками, від 600 млн до 1 600 млн дол. США на рік. Це спричиняє низький рівень інвестування та конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції.

Основною проблемою, що впливають на виплати експортної логістики є низька пропускна здатність, яка включає в себе:

Низький рівень інвестування залізничного транспорту, застарілість парку вагонів та непрозорість доступу до них.

Нераціональне використання автомобільного транспорту при перевезенні зерна.

Некоректне використання інфраструктури зберігання та перевалка зерна.

Недостатнє використання потенціалу річкового та морського вантажного флоту.

Недоцільне управління державними активами у логістичну інфраструктуру та високий рівень бар'єрів для приватного інвестування.

За даними Soufflet Group на лютий 2017 року об'єм експорту складає 45 млн тон, включаючи шрот та всі зернові, які експортує наша країна (40-42 млн.тон зерна та біля 3-4 млн тон соєвого шрота, соняшникового шроту тощо).

Урожайність зернових в Україні підвищується в середньому на 18% в рік протягом останніх 12 років. Якщо ця тенденція збережеться – з 2018 по 2022 рік врожайність підвищиться майже до 4 т / га. Приріст площ під посівну становить в середньому 6% на рік, приріст внутрішнього споживання – 8%.

При такому підході, до 2022 року отримаємо збільшення виробництва зерна в районі 91,7 млн тонн і експорт – 60,5 млн тонн. Ці показники будуть набагато вище, тому як приріст в посівних площах і приріст в врожайності буде рости більш стрімко, а внутрішнє споживання скорочуватиметься.

Тому є велика вигодність, що експорт вже через 2-3 роки максимум досягне в 60 млн тонн.

Щодо ринків збуту, то за останні два сезони наші покупці – це Європейський Союз, Єгипет, Бангладеш, Індонезія, Ізраїль. Тут можна акцентувати увагу на тому, що ЄС – це дуже хороший ринок: 500 млн осіб працездатного населення. Але, разом з тим, з'явилася загальна тенденція, при якій трейдери більше дивляться на Азію. Якщо до 2050 року населення нашої планети зросте до 9 млрд людей – то навряд чи це населення дасть приріст в Європі або в США.

Отже, можемо зробити висновки, що зернова логістична система України як частина ринкової економіки потребує модернізації старих та введення в експлуатацію нових потужностей. В першу чергу потрібно налаштувати державне регулювання зерновою логістикою.

Реформа державного регулювання має бути комплексною і спрямованою на максимально можливе усунення бар'єрів для приватних компаній, що працюють на ринку аграрної логістики та мають бажання інвестувати в оновлення критичної інфраструктури. Держава ж, замість продукування обтяжливого паперового регулювання, має зосередитись на «критичних» точках розвитку інфраструктури. Це дозволить використати транспортний потенціал України найбільш оптимальним шляхом та забезпечити максимально сприятливі умови транспортування для вітчизняних експортерів зерна, щоб вони змогли утримати і нарощувати свою частку на конкурентному світовому ринку.

Література:

1. Агробизнес Украины в графиках и картинках: [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://businessviews.com.ua/ru/economy/id/20-grafikov-ikartkatorye-dostupno-objasnjajut-agrobiznes-ukrainy-328/>.

2. Логистика экспорта зерна Украины: взгляд Soufflet Group: [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://ports.com.ua/articles/logistika-eksporta-zerna-ukrainy-vzglyad-soufflet-group>

3. Логістика зернових в Україні: бар'єри для росту експорту : [Електрон. ресурс]. – Режим доступу:

https://lb.ua/economics/2016/08/15/342521_logistika_zernovih_ukraini.html

4. Перехід на вищий щабель: рекомендації зі вдосконалення системи зернової логістики в Україні: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/news/feature/2015/09/15/shifting-into-higher-gear-recommendations-for-improved-grain-logistics-in-ukraine>

5. Саркісов С.В. Управление логистическими цепями поставок [Текст] : учеб. пособие / С.В. Саркісов. – М.: Дело, 2006. – 368 с.

УДК 339.16.012

Захарків О.Т.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Паславська І.М.

Львівський національний університет імені Івана Франка

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

Zaharkiv O.T.

ANALYSIS OF DYNAMICS OF RETAIL IN UKRAINE

На сьогодні роль роздрібною торгівлі у розвитку економічної системи суттєво зросла, оскільки саме роздрібна торгівля дозволяє не тільки динамічно реагувати на зміни в ринковому середовищі, але й підвищувати якість життя за рахунок своєчасного задоволення запитів кожного споживача.

Роздрібна торгівля - це завершальна форма продажу товарів кінцевому споживачеві в невеликих обсягах через магазини, павільйони, лотки, намети та інші пункти мережі роздрібною торгівлі. Комерційна робота по продажу в роздрібних торгових підприємствах на відміну від оптових підприємств має свої особливості. Роздрібні торгові підприємства реалізують товари безпосередньо населенню, тобто фізичним особам, застосовуючи свої, специфічні способи і методи роздрібною продажу, остаточно завершують звернення від виробника продукції.

Від здобуття незалежності роздрібна торгівля в Україні зазнала значних змін. Проаналізуємо декілька основних показників роздрібною торгівлі України за 1995-2016 роки.

Обсяг роздрібною товарообороту підприємств юридичних осіб зріс (Рис. 1) , але цього не достатньо для того, щоб стверджувати про зростання у сфері роздрібною торгівлі, оскільки потрібно враховувати інфляційні процеси, які відбувалися та відбуваються в країні.

Індекс фізичного обсягу роздрібною товару обороту підприємств має доволі різний характер (Рис. 2) Але, якщо звернути увагу на 2008-2009 роки, коли усіх поглинула світова криза, то обсяг проданого товару за 2009 рік знизився майже на 20% в той час, як обсяг роздрібною товарообороту підприємств суттєво не змінився. Така ж тенденція спостерігається і у 2012-